

UCP 600' E GÖRE AKREDİTİFLER ALTINDA İBRAZ EDİLEN BELGELERİN İNCELENMESİ, REZERV KALDIRMA VE BİLDİRİDE BULUNMA

Giriş

UCP 600'ün 14. ve 16.Maddeleri, bir amir bankanın veya teyit bankasının bir akreditif altında ibraz edilen belgeleri incelemesi sırasında yapacakları işlemleri belirlemektedir. UCP'de ortaya konulan işlem zinciri, özellikle belgelerin incelenmesine, belgelerin kabul edilip edilmeyeceğine karar verilmesine, rezerv kaldırma onayı için amir bankanın akreditif amirine başvurmasına, rezerv bildirisi gönderilmesine ve bu işlem aşamaları için öngörülen maksimum süreye ilişkin hususları hükme bağlamaktadır. UCP' nin 1993 ve 2007 revizyonundan bu yana, yukarıda belirtilen işlem aşamalarının muhtelif biçimleri ortaya çıkmış olup bunların çoğu UCP ile uyumlu değildir. Bu uygulamaların UCP'nin kapsam alanı dışında geliştirilmesi, UCP'ye göre işlem yapmamasından ötürü amir bankayı risk altına sokabilir.

Not: Bu belge sadece amir bankanın yükümlülüklerine yöneliktir, çünkü rezerv kaldırma onayı için akreditif amirine başvurmaya yetkili olan yalnızca amir bankadır. Benzer yükümlülükler, akreditif amirine başvuru aşaması dışında teyit bankası için de geçerlidir.

UCP 600'ün Getirdiği Hükümler

Bir akreditif altında belgeler ibraz edildiğinde izlenecek aşamalar ve amir bankanın yapmak zorunda olduğu işlemler UCP 600'de ayrıntılı olarak ortaya konmuştur. Bunların açıklandığı 14. ve 16. Maddelerde, belgelerin incelenme aşaması ve ibraz edilen belgelerde çelişki (rezerv) bulunması halinde rezerv kaldırma onayı için akreditif amirine başvurma seçeneğinin işletilmesi ve belgelerin reddine ilişkin bildirin gönderilmesine ilişkin özel işlem aşaması ayrıntılı olarak belirtilmektedir. Bunları tam olarak anlamak için 14. ve 16. Maddeler birbirlerinden ayrı değil, birlikte okunmalıdır.

UCP'de ortaya konan belirli işlem basamaklarını anlamak için belgelerin incelenme aşamasını UCP'nin öngördüğü özel biçimde izlemek ve her basamağı ve onunla ilgili hükümleri tek tek incelemek gerekir.

UCP 600' ün 14(a)(b) alt-maddesi şöyledir;

Belgelerin incelenmesine ilişkin standart

- a.** Görevi çerçevesinde hareket eden bir görevli banka, varsa bir teyit bankası ve amir banka, belgelerin dış görünüşleri itibariyle uygun bir ibrazı oluşturup oluşturmadığını belirlemek için sadece belgeleri esas alarak ibrazı incelemelidir.
- b.** Görevi çerçevesinde hareket eden bir görevli banka, varsa bir teyit bankası ve amir bankalardan her biri ibrazın uygunluğunu belirlemek için ibraz gününü izleyen azami beş banka iş gününe (banking day) sahip olacaktır. İbraz tarihinde veya ertesinde herhangi bir vade tarihinin veya ibraz için son günün gelmiş olması bu süreyi kısaltmaz veya etkilemez.

UCP'nin 16.Maddesi aşağıdaki gibidir:

Rezervli/uygun olmayan belgeler, rezerv kaldırma ve bildiri

- a.** Görevi çerçevesinde hareket eden bir görevli banka, varsa bir teyit bankası veya amir banka bir ibrazın uygun olmadığını belirlediğinde ibrazı karşılamayı veya iştira etmeyi reddedebilir.
- b.** Bir amir banka bir ibrazın uygun olmadığını belirlediğinde sadece kendi kararıyla, rezerv kaldırma talimatı (waiver) almak için akreditif amiriyle temas edebilir. Ancak bu eylem 14(b) fıkrasında sözü edilen süreyi uzatmaz.
- c.** Görevi çerçevesinde hareket eden bir görevli banka, varsa bir teyit bankası veya amir banka ibrazı karşılamayı veya iştira etmeyi reddetmeye karar verdiğinde ibrazda bulunan tarafa bu hususta tek bir bildiri göndermelidir. Bu bildiri;
 - i.** bankanın ibrazı karşılamayı veya iştira etmeyi reddettiğini; ve
 - ii.** bankanın ibrazı karşılamayı veya iştira etmeyi reddetmesine ilişkin her bir rezerv unsurunu; ve
 - iii. a)** bankanın ibraz edenden yeni talimat beklerken belgeleri elde tutmakta olduğunu; veya
 - b)** amir bankanın akreditif amirinden rezerv kaldırma talimatı alıp bunu kabul etmeyi uygun görünceye kadar veya rezerv kaldırma talimatını kabul etmeyi uygun görmeden önce ibraz edenden yeni talimat alıncaya kadar belgeleri elde tutmakta olduğunu; veya
 - c)** bankanın belgeleri iade etmekte olduğunu; veya
 - d)** bankanın ibraz edenden evvelce almış olduğu talimat uyarınca hareket etmekte olduğunu,belirtmelidir.
- d.** 16(c) Fıkrası gereğince gönderilecek bildiri, ibraz gününü izleyen beşinci banka iř gününün bitiminden geç olmamak üzere telekomünikasyon aracılığıyla, bu mümkün değilse diğer hızlı araçlarla gönderilmelidir.
- e.** Görevi çerçevesinde hareket eden bir görevli banka, varsa bir teyit bankası veya amir banka 16(c)(iii)(a) veya (b) Fıkrası gereği olan bildiriye gönderdikten sonra belgeleri her an ibraz edene iade edebilir.
- f.** Bir amir banka veya teyit bankası bu maddenin hükümlerine uygun hareket etmediği takdirde belgelerin uygun bir ibrazı oluşturmadığını iddia etmekten yoksun kalacaktır.

- g. Bir amir banka ibrazı karşılamayı reddettiği veya bir teyit bankası ibrazı karşılamayı veya iştirah etmeyi reddettiği ve bu konuda bu madde uyarınca bildiride bulunduğu takdirde yapılmış olan herhangi bir rambursmanın faiziyle birlikte geri ödenmesini istemeye hak kazanacaktır.

1. Aşama -- Belgelerin İncelenmesi

Belgeler ibraz edildiğinde yapılacak ilk işlem belgelerin incelenmesidir.

Beş banka iş günlük maksimum süre

Amir bankanın belgeleri incelemek, belgeleri kabul veya reddetmeye karar vermek ve duruma göre belgeleri aldığı tarafa bilgi vermek için ibraz gününü izleyen beş banka iş gününü aşmayacak bir süreye sahip olduğunu belirten 14(b) maddesi iki standart ortaya koymaktadır: 1) Belgeler maksimum beş banka iş günü bir süre içinde incelenmelidir; 2) Belgelerin reddine ilişkin rezerv bildirisi bu süre içinde gönderilmelidir.

Maksimum beş banka iş günlük süre bir üst sınırdır. Amir bankanın içinde bulunduğu özel durum veya ibraz edilen belgelerin sayısı ve niteliği, belgelerin incelenmesi, belgelerin kabul veya reddedilmesine karar verilmesi ve ibraz edenin bu konuda bilgilendirilmesi söz konusu maksimum beş banka iş günlük sürenin tamamen kullanılmasını gerektirebilir. Bu süre, belgelerin her ibrazında otomatikman kullanılacak bir süre değildir. Birçok durumda kullanılması gereken süre ibrazın alınmasını izleyen beş banka iş gününden daha kısa olması beklenir. Yani ibraz edilen belgeler mümkün olan en kısa sürede incelenmeli ve uygunluğu belirlenmelidir, belgeler uygun değilse ret bildirisi mümkün olan en kısa sürede gönderilmelidir, ancak bankanın yukarıda belirtilen haklı gerekçeleri varsa uygunluğu belirlemek için inceleme ibrazı izleyen maksimum beş banka iş günü içerisinde tamamlanmalı ve belgeler uygun değilse ret bildirisi bu süre içerisinde gönderilmelidir.

2. Aşama --- Belgeler Akreditif Şartlarına Uygun veya Uygun Değil

Süreçteki ikinci aşama, belgelerin incelenmesini müteakip amir bankanın belgelerin ön yüzleri itibarıyla akreditif şartlarına uygun olup olmadığını belirlemesidir.

Belgeler Uygun

Amir banka belgelerin akreditif şartlarına uygun olduğunu belirlediği takdirde belgeleri işleme alıp akreditif konusu ödeme yöntemine göre ödeme taahhüdünü yerine getirmekle yükümlüdür.

Belgeler Uygun Değil

Amir banka belgelerin akreditif şartlarına uygun olmadığını belirlediği takdirde belgeleri işleme almak ve ödeme taahhüdünü yerine getirmek yükümlülüğünde değildir.

3. Aşama ----- Belgeleri Reddetmeye veya Amire Başvurmaya Karar Verme

Amir banka belgelerin akreditif şartlarına uygun olmadığını belirlediği takdirde, önünde iki seçenek vardır: Birincisi, belgeleri reddedip red bildiriminde bulunmak; ikincisi rezerv kaldırma talimatı almak için akreditif amirine başvurmak.

Red Bildirisinde Bulunma

Amir banka belgeleri reddetmeye karar verdiği takdirde 16(c) alt maddesi uyarınca bir bildiri göndermelidir. Bu, tek bir bildiri olmalıdır.

Red Bildirisinde Bulunmanın Şartları

UCP 600 16(d)(i) alt maddesi bu konuda bankanın nasıl hareket etmesi gerektiğini tanımlamaktadır. 16(d)(i) alt-maddesi, bankanın tel haberleşmesiyle veya bu mümkün değilse diğer süratli yollarla, gecikmeksizin, fakat ibraz gününü izleyen maksimum beş banka iş günü bitiminden geç olmamak üzere bildiriye bulunması gerektiğini, 16(c) Fıkrası da anılan bildirin bankanın belgeleri reddettiğini belirtmesini, reddetmesine ilişkin bütün uyuşmazlıkları (rezervleri) göstermesini ve aşağıdaki dört durumdan birini içermesi gerektiğini belirtmektedir. Dört durum şunlardır;

- a) bankanın ibraz edenden yeni talimat beklerken belgeleri elde tutmakta olduğunu; veya
- b) amir bankanın akreditif amirinden rezerv kaldırma talimatı alıp bunu kabul etmeyi uygun görünceye kadar veya rezerv kaldırma talimatını kabul etmeyi uygun görmeden önce ibraz edenden yeni talimat alıncaya kadar belgeleri elde tutmakta olduğunu; veya
- c) bankanın belgeleri iade etmekte olduğunu; veya
- d) bankanın ibraz edenden evvelce almış olduğu talimat uyarınca hareket etmekte olduğunu,

Akreditif Amirine Başvurma

UCP 600 16(b) alt maddesi, amir bankaya sadece kendi yargısı dahilinde, belgelerdeki uyuşmazlıkları kabul etmesi (rezervleri kaldırması) için akreditif amirine başvurma seçeneğini tanımaktadır. Bu hususun amir banka için bir zorunluluk olmadığı not edilmelidir. Rezervi kaldırıp kaldırmayacağını öğrenmek için Akreditif amirine başvurmaya karar vermek tamamen amir bankanın kendi yargısına ve kararına bağlıdır. Akreditif amirine başvurmaya karar verdiği takdirde amir banka 14(b) alt-madde hükmüne uygun hareket etmelidir (yani bu işi belgelerin alındığı günü izleyen yedi iş gününü aşmayan makul bir süre içinde yapmalıdır). Amir banka akreditif amirinin uyuşmazlıkları kabul etme/rezerv kaldırma kararıyla bağlı değildir.

Not: Red/rezerv bildirisi göndermeyi erteleyerek rezerv kaldırma talimatı için akreditif amirine başvurduklarında amir bankalar, genellikle rezerv kaldırmaya karar vermeleri ve bunu kendilerine bildirmeleri için amirlere belirli bir süre

tanımaktadırlar. Amir bankanın red bildirisi göndermesinden kaçınmak için akreditif amiri rezerv kaldırma talimatını amir bankanın tanıdığı süre içinde vermelidir.

4. Aşama -- Rezerv Kaldırma Talimatının Alınıp Alınmadığına Bağlı Olarak Amir Bankanın Belgeleri İşleme Almaya Karar Vermesi veya Belgeleri Reddetmeye Karar Verip Bildiri Göndermesi

Amir bankanın rezervleri kabul etmeye karar vermesi

Amir bankanın tanıdığı süre içinde akreditif amirinin rezerv kaldırma talimatı vermemesi halinde, amir banka belgeleri işleme alma veya reddetme konusunda bir karar vermelidir. Akreditif amirinden rezerv kaldırma talimatı almadığı halde amir bankanın rezervli belgeleri kabul edebileceği gerçeği çoğunlukla üzerinde durulmayan bir husustur. Akreditif amirine rezervleri bildiren bir amir banka daha sonra bizzat bu rezervleri kabul etmekle akreditif amiri ile yapmış olduğu rambursman anlaşmasının (yani akreditifin açılışı sırasında yapılmış ve belgelerin değerinin amirden nasıl tahsil edileceğine ilişkin anlaşmanın) olası sonuçlarını ve bunlardan doğacak sorunları dikkate almak durumundadır.

Amir banka rezervleri kabul ederse -- belgeleri işleme alır

Amir banka kendi kararıyla rezervleri kabul ettiği takdirde belgeleri işleme almalıdır. Rezervli belgeleri işleme alma kararı akreditifi değiştirmez veya amir bankayı aynı akreditif veya diğer akreditifler altında ibraz edilen ve aynı rezervleri içeren müteakip ibrazlar karşısında taahhüt altına sokmaz.

Amir banka belgeleri kabul etmezse --- red bildirisi gönderir

Amir banka belgeleri reddetmeye karar verdiği takdirde UCP 600' ün 16(c) ve (d) alt-maddeleri uyarınca bir ret bildirisi göndermelidir.

5. Aşama -- Akreditif amirinden rezerv kaldırma talimatı alındığı takdirde, Amir Banka bu talimatı kabul edip etmeyeceğine karar verir

Amir bankanın rezervleri kabul edip etmeyeceğine karar vermesi

Akreditif amiri rezervleri kabul ederek rezerv kaldırma talimatı verdiği takdirde amir banka belgeleri kabul edip etmeyeceğine karar vermelidir. Akreditif amirinin rezervleri kabul ederek rezerv kaldırma talimatı vermesi, amir banka sözkonusu talimatı istesin ya da istemesin, amir bankayı rezervleri kabul etmekle yükümlü kılmaz. Yerel yasa, akreditif amirinden rezerv kaldırma talimatı talep eden bir amir bankanın bu talimatı aldıktan sonra ona uygun hareket etmekten kaçınmasına ilişkin bir yaptırım içerebilir.

Amir banka akreditif amirinin rezerv kaldırma talimatını kabul ederse – belgeleri işleme alır

Amir banka belgeleri kabul etmeye karar verdiği takdirde bulduğu rezervlere rağmen belgeleri işleme almalıdır.

Amir banka akreditif amirinden aldığı rezerv kaldırma talimatını kabul etmezse --- red bildirisi gönderir

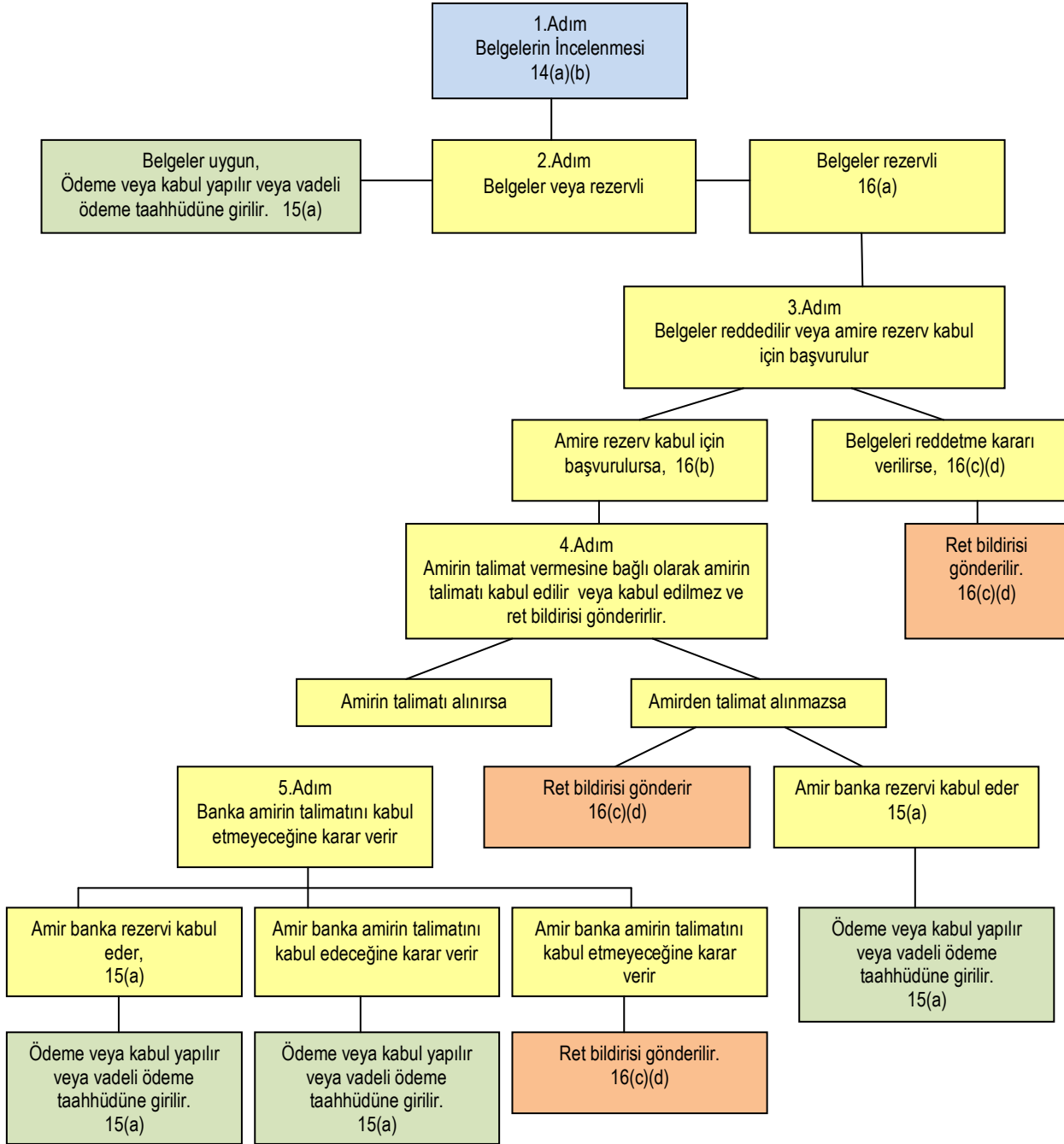
Amir banka akreditif amirinin rezerv kaldırma talimatını kabul etmeyip bu talimata rağmen belgeleri reddetmeye karar verdiği takdirde UCP 600' ün 16(c) ve (d) alt-maddeleri uyarınca, belgeleri reddettiğine ilişkin bildiri göndermelidir.

Kurallara uygun işlem yapılması

Amir banka kurallar altında hareket ettiği takdirde inceleme, rezerv kaldırma talimatı için amire başvurma ve belgeleri ibraz edene bildiri gönderme işlemleri konularında özetlenen aşamalara uyması şartıyla UCP altında banka için hiçbir risk oluşmaz.

Sonuç

UCP 600, inceleme, rezerv kaldırma talimatı için amire başvurma ve red bildirisinde bulunma işlemlerini hükme bağlamıştır. Amir bankalar bu kurallara uymak veya kurallardan saptıkları takdirde kendileri için oluşacak risklerin bilincinde olmak zorundadırlar.

Önemli:

Bu not dış ticaret camiasındaki uygulamacılara kolaylık sağlamak amacıyla bilgi için ICC' nin UCP 500'e ilişkin 9 Nisan 2002 tarih ve 470/952rev2 referanslı "DISCREPANT DOCUMENTS, WAIVER AND NOTICE" dökümanı temel alınarak UCP 600'e göre yeniden düzenlenerek hazırlanmıştır. Gerçek işlemlerde orijinal kurallar ve ICC 'nin resmi görüşleri esas alınarak işlem yapılmalıdır. Sorumluluk kabul edilmez.

